

פרשת כי תשא "שבת פרה"

זמני השבת

ר"ת	יעיאת שבת	כניסת שבת	המגים ל"פ לוח "אור התמים"
19:05	18:23	17:11	ירושלים
19:02	18:20	17:28	ת"א
19:03	18:21	17:29	חיפה
19:04	18:22	17:30	באר שבע

שבת שלום ומבורך!

כאשר האדם רוצה לקבל שפע מאת הבורא יתברך, עליו לדעת שהוא צריך ללכת בדרך ה' ולהיות מחובר לתורה הקדושה ולכבד את לומדיה. מספרים על כפר שבו האנשים היו שואבים מים מהבאר. קשה מאוד היה להביא בכל פעם מים, שכן המרחק מהכפר לבאר היה גדול. יום אחד היו כמה אנשים מהכפר שנסעו לעיר הגדולה. וכאשר הגיעו לעיר הגדולה ראו אדם שפותח ברז ושותה מים מהברז בקלות ובמהירות. הם לא האמינו למראה עיניהם, הם בכפר הולכים מרחקים כדי לשאוב מים מהבאר, תוך כדי המאמץ, הגב היה כואב להם כאשר היו סוחבים את דליי המים, ועכשיו הם רואים אדם שפשוט פותח את הברז ושותה להנאתו בקלות ובלי טרחה. הם שאלו את אותו אדם כיצד הוא שותה מים מהברז, ומשאלתם, הוא הבין שהם כפריים ולא ראו מעולם מה זה ברז. הוא הסביר להם שמהברז יוצאים המים ואין צורך ללכת לשאוב מים מהבאר. הם שמחו שמחה גדולה, קנו מספר ברזים כמספר המשפחות שיש בכפר והלכו מהר לספר לכולם על ההמצאה החדשה מהעיר הגדולה. הברזים הותקנו בכל בית ועכשיו היה נותר רק לפתוח את הברז ולשתות מים להנאתם. אבל כאשר פתחו את הברז, הם התאכזבו לגלות שהברזים מקולקלים. אין מים. מהר כולם הלכו לאותו אחד שמכר להם את הברזים והחלו לצעוק עליו ולהאשים אותו על שרימה עליהם. אותו אדם לא הבין מדוע לכולם לא יוצא מים מהברז, הוא הלך לכפר לראות מה מקור הבעיה, ועל מה הם מדברים. אך כאשר ראה אותו אדם במה מדובר צחק ואמר "שוטים שכמוכם, וכי אינכם יודעים שהברז צריך להיות מחובר למקור מים על מנת שיצא לכם מהברז מים? הברז לא יכול להיות מנותק מהמים, אחרת לא יצא לכם כלום. והנמשל מובן לכולנו, כך גם בחיים עצמם. כאשר אדם רוצה שפע מלמעלה מבורא עולם, הוא צריך להיות מחובר למקור, להיות מחובר לתורה הקדושה, לשבת קודש שהיא מקור הברכה, להיות מחובר לה', כאשר מחוברים לה' לא דואגים מכלום..

לחיות באחוה ושלום:

מספרים על שני אחים שחיו בשותפות והיו אוהבים אחד את השני בלב ובנפש ואף התגוררו בית מול בית. יום אחד עבר ביניהם חתול שחור, והיצר הרע נכנס ביניהם והתפתחה ביניהם מריבה ושנאה גדולה. המצב החמיר עד שיום אחד החליט האח הגדול לעשות תעלת מים בין הבתים וכך להפריד ביניהם בעזרת תעלת המים. "מעתה לא יוכל אחי הקטן להתקרב אליי" אמר בליבו האח הגדול. כאשר ראה זאת האח הקטן החל לנעוץ ומיד הלך לחפש נגר שיבנה לו חומה מעץ, גבוהה ככל האפשר על מנת שלא יוכל לראות את אחיו הגדול. "תבנה לי חומה גבוהה מאוד אני לא מעוניין לראות יותר את הבית שממול". אמר האח הקטן לנגר. הנגר שאל מי גר בבית ממול, והאח הקטן סיפר לו על התעלת מים שאחיו הגדול עשה על מנת שלא יוכלו להתקרב אחד לשני. הנגר הבין את הדברים ואמר לו שהוא יעשה את זה מהר ככל האפשר. "תחזור בערב, ואתה תהיה מופתע ושמח על העבודה שאעשה לך". האח הקטן שמח והלך לדרכו. כשחזר האח הקטן בערב הוא לא האמין למראה עיניו... במקום חומה מעץ הוא רואה גשר מעץ העובר מעל תעלת המים הענקית, ומהעבר השני של הגשר יושב האח הגדול ומעיניו זולגות דמעות. האח הגדול רץ לאחיו הקטן ואמר "אני בניתי תעלה להתרחק ממך ואתה בנית גשר להתגבר על כך ולהתקרב אליי, אני מתבייש ומבקש סליחה". הם חיפשו את הנגר להודות לו על העבודה ולשלם לו את הכסף המגיע לו, אך הם לא מצאו אותו..

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

אורלי בת סעידה נוריה בת נעימה קוקב בת אביגיל אינס בת מרים חדווה בת מסעודה ציפורה בת רבקה ז'נין בת מזל שרה בת זילפה שרה בת חנינה אליס עישה בת סימי חנה בת זוהרה	גרשון בן רחמה אהרון בן חזלה חי בן ירדנה חנניה בן אסתר יהושוע בן תמו יוחנן בן בסקי נתנאל בן אורלי ישראל בן נזי יעקב בן סעידה אליהו בן רחל שמעון בן עיישה	יצחק בן רחל דוד בן נטע יקותיאל בן שושנה דוד בן אוריט
--	---	---

אזכרת החודש
חנה בת זוהרה

"כל תפילה מגדלת פירות הנחוצים לך."

לא תמיד הפירות גדלים בקצב שבו אתה רוצה,
ולא תמיד בדרך שאותה אתה חושב לנכונה."
(רבי נחמן מברסלב)

2 אדר

3 אדר

4 אדר

ראשון	יט' אדר	שני	כ' אדר	שלישי	כ"א אדר	רביעי	כ"ב אדר	חמישי	כג' אדר	שישי	כד' אדר	שבת	כה' אדר
פטירת הצדיקים: ר' יוסף חיים זוננפלד ר' דוד מדינוב	פטירת הצדיקים: ר' שלמה זלמן אויערבך ר' דוד מאג'ר	פטירת הצדיקים: הנועם אלימלך - רבי אלימלך מלידנסק ר' יצחק אלחנן מקובנא	פטירת הצדיקים: ר' יחיאל מיכל הלוי עפשטיין	פטירת הצדיקים: ר' יאשיהו פינשו הגדול ר' יצחק מאיר מגור	פטירת הצדיקים: ר' יצחק מאיר מגור	פטירת הצדיקים: ר' יצחק מאיר מגור	שבת מברכין שבת החודש פטירת הצדיקים: ר' יצחק אבוחצירא ר' אברהם גרשון מקיטוב						

מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל

אמרי נועם

בצור ירום

פרשתנו פותחת במצות נתינת מחצית השקל, כמו שכתוב "זה יתנו כל העובר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש" (שמות ל"ג). וידועה שאלת המפרשים מדוע ציותה התורה לתת מחצית השקל דווקא ולא שקל שלם או כל סכום אחר? אכן, ביאורים רבים נאמרו לכך, ונוסף על כולם יש לומר שהתורה ציותה לתת דווקא מחצית השקל משום שבתיתב "מחצית" ישנו רמז נפלא לעבודתו של כל אחד ואחד מישראל: במרכזתה של התיבה מחצית ניצבת האות צ' והקרבנות אליה משני צדדיה הן האותיות "חי" והרחקות ממנה משני צדדיה הן האותיות "מת". והכוונה בזה היא, שמי שזוכה להיות קרוב לצדיק אמת (נרמז באות צ') הרי הוא מושך על עצמו מן השמיים שפע של חיים גשמיים ורוחניים דרך צינורו של הצדיק, והרי הוא בבחינת "חי". אולם, מי שחלילה מרחיק את עצמו מן הצדיקים, ומכל שכן מי שחלילה חולק על הצדיקים וגורם להם צער ועוגמת נפש, הרי הוא מפריד את עצמו משורש החיים העליונים ומושך על עצמו ייסורים קשים ומרים אשר אין להם מרפא, והרי הוא בבחינת "מת" רחמנא ליצלן. ובנוסף לכך, האות צ' מרמזת על מצוות נתינת צדקה, אשר בימינו היא עיקר עניינה של מצוות נתינת מחצית השקל. והכוונה בזה היא, שמי שזוכה להיות קרוב למצוות צדקה, ומרבה לתת צדקה לכל נצרך ביד רחבה ובמאור פנים ושמת לב – מציל את עצמו ואת בני ביתו מכל פגע ונזק, וכמו שכתוב "וצדקה תציל ממוות" (משלי י"ב) וכן מושך עליו ועליהם שפע של חיים טובים וארוכים כמו שכתוב "רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד" (משלי כ"א, כא) והרי הוא בבחינת חי. (אמרי נועם, פרשת כי תשא, מאמר ב').

לפעמים יש מצווה אחת שהיא שווה כמו הרבה עבירות, כמו שכתוב על אביה בנו של ירבעם "כי זה לבדו יבוא לירבעם אל קבר יען נמצא בו דבר טוב". (מלכים א' – י"ד), ויש פעם שעבירה אחת שווה כמו הרבה מצוות, על זה נאמר "וחוטא אחד יאבד טובה רבה" (קהלת ט'). לכן רק ה' הוא זה ששוקל את המצוות שנאמר "אורח חיים פן תפلس נעו מעגלותיה לא תדע". (משלי ה'). וכיוון שאין לנו אפשרות לקבוע אמדן של מצוה בעולם הזה, כי לפעמים מצוה קלה מאוד שווה הרבה למעלה, ולפעמים מצוה גדולה מאוד שווה שם פחות. אומר רבינו יונה בשערי תשובה (בשער השלישי אות כ"ג) לעולם לא תהא מביט לגודל המצוה אלא למצוה עליה, וה' יתברך הוא המצוה עליה, לכן לא צריך להיות אצלך הבדל בין מצוה גדולה לקטנה. אף פעם אל תסרב לקיים מצווה שבאה לידך. אדם שיש לו התנגדות פנימית, זה מראה שיש לו לב ואין לו מוח. אומרת הגמרא (ברכות לד ע"א), שסרבנות מינוטה טובה אבל רובה קשה, סרבנות דומה למלח – מעט מלח מועיל לתבשיל, אבל יותר מדאי מקלקל את התבשיל. לכן צריך תמיד להזהר שלא לדחות אף מצוה וכשניגשים לעשות מצוה – יש לעשותה עם הרבה שיקול דעת. אומר בעל התניא, שלא ייתכן בשום פנים ואופן, שהבינוני שמדובר עליו כאן, הוא הבינוני שמדובר עליו שם ברמב"ם, "שאם כן, איך טעה רבה בעצמו לומר שהוא בינוני? ונודע (ב"ם פו, ע"א) דלא פסיק פומיה מגירסא" – שלא פסק פיו מללמוד תורה, עד שאפילו מלאך המוות לא היה יכול לשלוט בו, מפני שהיה לומד תורה כל הזמן, ורק כשהפסיק אותו מלימוד התורה נטל את נשמתו. ואיך היה יכול לטעות – אדם גדול כזה, מחצה עוונות חס ושלוש? ועוד, ההוכחה לכך שהבינוני אינו אחד שיש לו מחצה עוונות שהרי בשעה שעושה עוונות נקרא רשע גמור ולא בינוני.... ("בצור ירום" חלק א', פרק א', עמ' 162-163).

הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי

אחרי התפילה היה מקפיד רבינו ללמוד "חק לישראל" עם כוונות ובהבנה. והיה אומר שצריכים ללמד את הילדים לקרוא חק לישראל, כי כשיגדלו הנערים לא כולם יהיו תלמידי חכמים, וחלקם יהיו בעלי בתים, אך על ידי קריאת חק לישראל דבר יום ביומו, ישאר גם להם משהו מלימודם ועל ידי זה ימשיכו לעסוק בכל חלקי התורה גם כי יזקינו. ולאחר לימוד חק לישראל, היה קורא כל יום את פרקי התהילים של אותו היום. אך את הציבור הנהיג רבינו שיאמרו בכל יום לאחר קריאת חק לישראל לפחות חמישה פרקי תהילים. וכשחלה רבינו בסוף ימיו ולא היה יכול לקרוא, ביקש מהמשב"ק שיקרא לפני מילה במילה מתוך הספר "חק לישראל" ומרוב בקיאותו היה בבא סאלי מכה על ידו שיתקן את גירסתו כשהיה טועה בקריאתו. אחרי קריאת חק לישראל ותהילים, נהג רבינו ללמוד "חי" פרקי משנה, כל יום, עם פירוש. וכשיצא הפירוש של הרב פנחס קהתי זצ"ל, על המשניות, היה רבינו מעיין בו, מפני שהוא מלקט פירושים רבים. ובשבוע הבא נגלה מי זכה בביקורו של אביר יעקב – רבי יעקב אבוחצירא ובזכות מה זכה לביקורו?

רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב

"ויקרא שמו בישראל – נחמן על שם רבי נחמן"

פעם באו לרבינו נחמן מברסלב, איש ואישה, וביקשו ממנו שיתפלל עליהם לילדים, ענה להם רבינו "בעזרת ה' יתברך תשועתכם תהיה בין יום ללילה." הזוג לא הבינו את פשר הדברים, אך שמחו כי הבטיחם בישועה. והינה יום אחד, כבר לאחר שהסתלק רבי נחמן מן העולם, הוצרכו הזוג לנסוע לאומן לטבול במקווה הואיל ומקום מגוריהם היה סמוך לאומן. ובזמן בין השמשות בדיוק, בין יום ללילה, כשהלכה האישה לטבול במקווה, הלך האיש להתפלל על הציון ובכה שם דמעות שלישי, שיזכו לילדים. וחזרו לביתם, ונפקדו באותה שנה בבן זכר וקראו שמו בישראל – נחמן על שם רבי נחמן. (שיח שרפי קודש א – תקסה).

גם אתם יכולים להיות שותפים ביזכוי הרבים!

לקבלת העלון באיזור מגורכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים ביזכוי הרבים.

צרו קשר במס': 0523458725

הבעל שם טוב הקדוש

"האם זקוק אתה לדבר מה?", שאל הבעל שם טוב הקדוש את הסוחר העשיר, "ברוך ה', מאומה לא חסר לי, ולא באתי לבקש דבר, באתי רק כדי להנות מזיו פניו הקדושות של הרב" השיב העשיר. הבעל שם טוב הביט בעשיר, והשיב "אם כן, הואל נא להקשיב לסיפור הבא שאספר לך.. העשיר השתומם לנוכח בחירתו המפתיעה של הרבי לספר לו סיפור, והוא החל להקשיב בריכוז רב לסיפור הבא: "היו פעם שני חברי ילדות, הם למדו יחד, שיחקו יחד, וגם שגברו נשארו אוהבים זה לזה בלב ובנפש. השנים חלפו, החברים נשאו להם נשים, איש איש הלך לדרך.. שניהם שלחו ידם במסחר, והצלילו בו מאוד. אלא שטרדות הפרנסה והמסחר והעסק וחיי המשפחה, השכיחו מהם זה את זה, וקשר החברות הנפלא נותק. חלפו להם שנים נוספות, ובאחד הימים התגלגל מזלו של אחד מהם והוא החל לשקוע בחובות. לאחר תקופה קצרה הוא פשט רגל, רגע לפני שהגיע לסף ייאוש, נזכר לפתע, בחברו הטוב משכבר הימים. הוא החליט לנסוע אליו ולבקש את עזרתו. כשהגיע לבית חברו קיבלו החבר בשמחה רבה ובחביבות רבה. הוא האזין בצער רב לסיפור חברו ולא נותר אדיש. "המתן נא לי כאן כמה רגעים". הוא פנה לחדרו וחזר עם תיבה מלאה בכסף. "עוד מילדותנו נהגנו לחלוק זה עם זה את כל אשר היה לנו.. וגם עתה אחלוק איתך את רכושך.. כדי שתוכל להתחיל מההתחלה בחיי המסחר..". החבר הראשון היה המום, הוא אומנם ציפה לעזרה קטנה, אך הוא לא תיאר לעצמו שחברו יחליט לחלוק איתו את רכושו בחצי שווה בשווה. דמעות של רגש ושמחה זלגו מעיני החבר שפשט את הרגל. הוא חיבק את החבר בחוזקה, ונפרד ממנו לשלום. ובאמת, בעזרת הכסף התחיל החבר להשתקם, ואט אט חזר לעצמו, וההצלחה האירה לו פנים ונהפך להיות עשיר גדול. חלפו להם השנים, והתהפך הגלגל, והפעם הגיע תורו של החבר השני, החבר הטוב שעזר לחברו שפשט רגל, החל לשקוע, ולאט לאט איבד את כל כספו. והפך להיות עני ודל אמצעים. והפעם הגיע תורו של החבר השני לבקש עזרה מחברו הראשון. אך הוא לא הצטער כלל, הוא היה בטוח שחברו הטוב יחזיר לו בדיוק במטבע שהוא גמל איתו, "היינו חברים טובים ותמיד חלקנו את הרכוש יחד". הוא שמח שמחה גדולה והחל בנסיעה לחברו הטוב. אך כשהגיע לבית חברו גילה לאכזבתו כי אין זה קל להיכנס פנימה. הוא אמר למשרת את שמו ועמד בחוץ על הכביש, לקבל אישור כניסה לטירה של חברו. הוא כל כך חיכה למפגש המרגש עם חברו, משכבר הימים. אך מהר מאוד התאכזב והיה המום לשמוע ש"בעל הבית לא מכיר את שמו" הוא לא האמין, וניסה שוב, להסביר למשרת, שהוא חברו הטוב – חבר ילדות, של בעל הבית, ובכלל, כל הכסף שהעשיר הזה השיג, היה בזכות העזרה שלו. אך המשרת הצטער וחזר על המילים "בעל הבית אמר בוודאות שהוא לא מכיר אותך ושאתה סתם מבזבז את זמנך". למחרת שוב ניסה החבר הטוב את מזלו, "אולי הוא היה עסוק, אולי המשרת כלל לא מסר לו את שמי..". הוא החליט לנסות שוב, אנשים שהיו בסביבה צחקו עליו "וכי אינך יודע שמאז שהוא הפך לעשיר שוב, נעשה האיש קמצן חסר רחמים, הוא לא נותן נדבות לאף עני..". אך החבר לא וויתר, הוא ניסה שוב ושוב, עד ששמע בפירוש את החבר אומר "אינני מכיר איש או חבר בשם כזה..". המילים האלה גרמו לעני צער רב וייאוש, הרי בזכותו כל העושר של העשיר, ותמיד הם נהגו לחלוק חצי חצי את רכושם, הצער והאכזבה והעוגמת נפש גרמו לעני למסור את נשמתו לבורא, והוא נפטר.. העשיר שלא הבין איך סיפור קשור אליו, שאל את הבעל שם טוב לפרש העניין, והוא השיבו "עכשיו שתשמע את החלק השני של הסיפור.. תבין כיצד הוא קשור אליך ..". וההמשך בשבוע הבא..

הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א

כבר מאז היות עם ישראל לגוי אחד, מצינו במקורות רבים שטרחו רבותינו והאריכו בדבר מעלת הזריזות בהשכמת הבוקר לעבודת הבורא יתברך שמו בבחינת "וישכם אברהם בבוקר" (בראשית כב,ג) (זריזותיה דאברהם קא משמע לך – גמרא במסכת חולין טז. וגמרא ביומא כח:), וכבר נתבאר בסייעתא דשמיא שהדרך לתפוס את בחינת הראש של כל דבר ודבר הוא דווקא על ידי "מידת הזריזות בהשכמה". אשר מקורה הוא באהבת השם ברוך הוא, שאם לא שהאדם אוהב את השם יתברך, בכל ליבו באמת, לא יצליח לקום בזריזות לכבוד קונו. כמו אברהם אבינו עליו השלום שהסיר מליבו אהבת בנו, ואחז רצון בוראו ונתבטלה אהבת בנו מפני אהבת הבורא יתברך, ועל כן נזדרז להשכים, כי היתה דעתו קשורה בחשק גדול באהבת הבורא יתברך. וכמו שכתב, בספר הקדוש אורחות צדיקים (שער החמישה עשר – שער הזריזות) וזה לשונו: הזריזות היא מידה גדולה לתורה ולמצוות, וגם לעניין תקנת העולם הזה, והיא מידת הצדיקים לעבודת הבורא יתברך, ואמרו רבותינו ז"ל (פסחים ד.) זריזין מקדימים למצוות. והינה תראה באברהם אבינו עליו השלום בעניין העקידה שנאמר "וישכם אברהם בבוקר" (בראשית כב,ג) ואף על פי שהיה קשה לו לשחוט את בנו יחידו, עשה רצון הבורא יתעלה בזריזות להשכים בבוקר, ומי שעושה מעשיו בזריזות, בזה הוכחה גדולה שהוא אוהב בוראו, כעבד האוהב אדוניו ומרזז עצמו לעשות רצונו, כי הזריזות תלויה בלב האדם, כשהאדם מפנה ליבו מכל מחשבות האחרות שיש בו, ותופס מחשבה אחת, אז הוא מזדרז, ובלי ספק שיצליח... (חלב הארץ, חלק ראשון סימן א' פרק א' עמ' 72-73).

הרב הגאון שלום ארוש שליט"א

לכן זהו גם כלל ראשון להורים בחינוך ילדיהם, שההורים יעמדו על כך, שהילדים יגידו תודה, על כל דבר שמקבלים, ולא יוותרו לילדים עד שיגידו תודה, ורק אז יקבלו. כך הילדים ידעו להכיר בטובה כבר מקטנותם, ולא יגדלו כפויי טובה. זהו דבר שצריכים להתעקש עליו עם הילד, "תלמד להגיד תודה". אם אתה לא אומר תודה אני לא רוצה לתת לך... על זה אמרו חז"ל שכל הכופר בטובתו של חברו, סופו לכפור בטובתו של מקום. (ה'), בלי עבודה על הכרת הטוב, כלפי השליחים של ה' שסביבנו, אי אפשר להגיע להכרת הטובה לה' שהוא מקור כל השפע המגיע אלינו דרך אותם שליחים. ויותר מזה, מה שהאדם לא מכיר טובה לשליחים, זה משום שהוא לא רוצה להכיר טובה למי ששלח אותם. (מתוך שערו בתודה, עמ' 30).

מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל

■ כל ירא ה' וחושבי שמו יזהרו לקיים מצוות ציצית דאורייתא אליבא דכ"ע, שהטלית תהיה של צמר, והציציות של צמר, וכדברי מרן שקיבלנו הוראותיו. (טבעת המלך, עמ' סה).

■ טלית שנחלקה לשניים, נכון לחוש שלא לחזור ולתופרה, משום "תעשה ולא מן העשוי". אלא יתיר הציציות של חלק אחד מהם, ואחר כך יתפור החלקים יחד, ויוסף הציציות על אותו חלק שתפר, שהוא תוספת לראשון. (הליכות עולם, ח/א עמ' י').

■ טלית שיש לה יותר מ' ד' כנפות, חייבת ועושה לה ארבע ציציות בארבע כנפיה המרוחקות זו מזו יותר. ויש לברך עליה. ואף על פי שיש חולקים, וכיוון שהמחלוקת היא בעצם המצווה ולא בברכה, ורק הברכה נגדרת אחריה. ועוד שדעת מרן שהטלית חייבת, בזה לא אמרינן ספק ברכות להקל נגד מרן. (יבי"א ח/ט מז).

■ מותר לעשות מטלית גדול - טלית קטן אחד או יותר. ואפילו הטלית גדול עדיין ראוי למצוותו, ואין שייך לומר בזה הכלל "מעלין בקודש ואין מורידין" (הליכ"ע ח/א עמ' יז). שאפילו אם נאמר שטלית קטן נחשב כהורדה ביחס לטלית גדול, מכל מקום אין כלל זה שייך אלא בתשמישי קדושה. מה שאין כן, בתשמישי מצווה כגון ציצית. וכן כתבו כמה אחרונים, וכן עיקר. (יבי"א ח/ב א).

רבנו יוסף חיים - הבן איש חי זצ"ל

המעשה הבא אירע בחג הסוכות, באותה שנה היה מחסור באתרוגים בבגדד עד כי לא נותר בבגדד כולה - אתרוג אחד הראוי לברכה. אך גם אתרוג זה היה בספק אם אפשר לברך עליו, משום שאתרוג זה גדל בפרדס של יתומים שאחד מהם היה עדין קטן. וכך התעורר הספק, האם קניית האתרוג מידי האופטרופוס מתקיים דין תורה - "ולקחתם לכם" שיהיה האתרוג רכוש של הקונה. גדולי בגדד התחבטו בבעיה בכובד ראש, ולא מצאו פיתרון. שני גדולי הדור - רבי עבדאללה סומך והגאון רבי אליהו עובדיה, התעמקו בסוגיה, ולא הגיעו להכרעה. ומכיוון שכך, החליטו להתייעץ עם הגאון - רבי אליהו חיים - אביו של הבן איש חי. בלילה, הגיעו החכמים לביתו של רבי אליהו, והציגו בפניו את השאלה, "אכן בעיה מורכבת זו, בעזרת ה' בחצות לילה לאחר שאשכים משנתי אתעמק בכך בישוב הדעת." הנער רבי יוסף חיים ששמע את כל המעשה והשתלשלות הדברים, לא היה רגוע, הוא חמק לעליית הספרים של אביו, לאורה של העשיית החל לעיין בסוגיה המורכבת, הוא פתח ספר ועוד ספר וצלל תלמוד והפוסקים. כאשר נכנס אביו לחדר, בשעת חצות, הוא הבחין בבנו שהוא מוקף בעשרות ספרים פתוחים ושקוע עד למעלה מראשו בבירור העניין. פניו של אביו זהרו מאושר, הוא הצטרף לבנו ללימוד הסוגיה. כשעלה השחר, משלחת רבני בגדד הגיעה לביתו של רבי אליהו לשמוע את דעתו. "ברשות אבי ומורי על דעתו," אמר הבן איש חי, "הריני להודיעכם כי מסקנתנו היא - שאין לברך על האתרוג ביום הראשון של החג." הנער הקטן פרש בפני גאוני בגדד את כל ראיותיו וצדדיו ולא נותר להם אלא להצטרף לדעתו. אומנם הם לא בירכו על האתרוג, אך הם בירכו על הפרטי שצמח בקהילתם - הלא הוא רבנו יוסף חיים.

הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א

התורה מזכירה מפני מניה (ספירה) של בני ישראל (שמות ל"ב) "ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם". ואמרו חז"ל (יומא כ"ב) "אמר רבי אלעזר: כל המונה את ישראל עובר בלאו, שנאמר "והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד". רב נחמן בר יצחק אמר "עובר בשני לאין שנאמר - לא ימד ולא יספר". דוד המלך שגה בהלכה הזאת - "ויסת את דוד בהם לאמר לך מנה את ישראל" (שמואל ב כד, א) כתוצאה מכך, מתו שבעים אלף איש מבני ישראל במכת דבר. (שם פסוק טו). למרות החומרה שיש בדבר, הקב"ה כן מונה את ישראל פעם אחר פעם, מפני חיבתן היתרה. ובמניין בני ישראל יש עניין עמוק נוסף:

חזל הקדושים (ביצה ג ע"ב) לימדנו כלל "כל דבר שבמניין לא בטיל" וזאת מפני חשיבותו. לפי זה אפשר לומר שהקב"ה מונה את בני ישראל כדי להודיע על חשיבותם וכדי להורות שמפני החשיבות הזאת הם לא יוכלו להתבטל לעולם. גם אם יחיו בין הגויים וילמדו חלילה ממעשיהם - הם לא יאבדו ויתבטלו בתוכם, כמאמר הכתוב "שמואל ב יד, יד" "לבלתי ידח ממנו נדח".

הקב"ה אוהב את עם ישראל, כל נשמה יקרה לו וחביבה לו, גם נשמתו של מי שמתרחק משמירת התורה והמצוות, לעיתים רואים אנשים שהתרחקו מאוד ונדמה שכבר לא נותר בהם כל זיק של יהדות, אבל האמת לאמיתה אינה כן. תמיד תישאר נקודה פנימית שאף פעם לא ניתן לצפות מתי היא תתעורר... והקב"ה מחכה לכל יהודי ואינו מוותר על אף אחד, ומצפה גם לרחוקים שיתעוררו וישבו בתשובה.. (משכני אחריו, במדבר, עמ' כח-כט).

העלון מוקדש לרפואות:

- צ'יצ'אן בן ביסקה
- חזלה בת חביבה
- אהוד בן רבקה
- דביר בן גאולה
- רפאל דביר בן איילת
- אילן בן גורג'יה
- אושרה סעידה בת עליזה
- מרים בת אסתר בלור
- ליטל בת אורנה חווה
- ראובן בן חנה
- מרדכי בן ג'ראן
- חיה אביגיל בת אליס
- מעייין בת אסתר

העלון מוקדש להצלחת:

- מור אבי אוריאל בן ציפורה
- עזרא בן נאוה
- גיא בן איריס
- אלעזר בן כוכבה
- מרת אימי ויואן בת נוריה
- בת חן בת עירית
- בר ושרית ישראל
- אליעד אליהו בן אריאלה

"עין חיים היא למחזיקים בה"

המעוניינים לסייע בהוצאת העלון ובזיכוי הרבים, מוזמנים ליצור קשר : במספר: 0523458725 או במייל: mahamardaniel@walla.co.il